

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Факультет психолого-педагогічний
Кафедра музики**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ М.І. Степаненко

«_____» _____ 202__р.

**Програма і методичні рекомендації
до Атестаційного Екзамену
з професійної підготовки за спеціальністю і предметною спеціалізацією
на здобуття освітнього ступеня «магістр»
за освітньою програмою Середня освіта (Музичне мистецтво)**

**Полтава
2020**

Укладачі: Ірклієнко В.С. (відп. за випуск)
Федій О. А.
Ремезова Н.М.

Узгоджена на засіданні кафедри музики
Протокол № 11 (21) від «19» травня 2020 року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Узгоджена на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від «__» _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Узгоджена на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від «__» _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Відповідає Освітній програмі Середня освіта (Музичне мистецтво)
затвердженою Вченою радою ПНПУ імені В. Г. Короленка (протокол № 12 від
27.05.2019)

(назва, реквізити затвердження)
Гарант освітньої програми _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

*Затверджена вченою радою психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
23 червня 2020 р., протокол № 7*

ЗМІСТ

1.	Програма Атестаційного Екзамену	4
2.	Критерії оцінювання результатів складання Атестаційного Екзамену	6
3.	Форма Атестаційного Екзамену	8
4.	Структура Атестаційного Екзамену	8
5.	Порядок оцінювання результатів Атестаційного Екзамену	9
6.	Інформаційні джерела, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, дозволені для використання в процесі Атестаційного Екзамену	9
7.	Програмовий зміст Атестаційного Екзамену	7
8.	Методичні рекомендації щодо підготовки і складання Атестаційного Екзамену	12
9.	Інформаційні джерела для підготовки до складання Атестаційного Екзамену	23

1. Програма Атестаційного Екзамену

Програмний результат навчання	Компоненти Освітньої програми, спрямовані на формування результату навчання	Засоби діагностики рівня досягнення результату навчання <i>(номери за переліком питань, завдань, вправ тощо)</i>
ПРН 1. Володіти знаннями категоріально-понятійного апарату педагогіки та психології вищої школи; методами педагогічних досліджень у процесі вивчення та вирішення науково-педагогічних проблем мистецтвознавства, мистецької педагогіки і музичного мистецтва.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі. 	<i>Теоретичні питання: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60.</i>
ПРН 2. Володіти знаннями змісту, форм і методів мистецької освіти та інноваційними музично-педагогічними технологіями	<ul style="list-style-type: none"> • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60</i> <i>Практичні завдання: 61, 62.</i>
ПРН 3. Володіти знаннями основних нормативних актів і документів, які регламентують організацію освітнього процесу в загальноосвітніх, позашкільних і вищих навчальних закладах і закладах культури.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі. 	<i>Теоретичні питання: 4, 6, 9, 10, 13, 14, 19, 28, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42.</i>
ПРН 4. Володіти знаннями психолого-педагогічних основ, закономірностей і методики організації навчально-виховного процесу у вищій школі в контексті євроінтеграції, а також вимоги до його науково-методичного забезпечення.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі. 	<i>Теоретичні питання: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59.</i>
ПРН 5. Володіти знаннями законів, принципів менеджменту мистецької освіти, форми і методів управління мистецько-педагогічною діяльністю в закладах освіти і культури	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі. 	<i>Теоретичні питання, 5, 9, 10, 13, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 33, 35, 50, 55, 57, 58, 59, 60.</i>
ПРН 6. Бути здатним здійснювати планування, організацію, контроль, діагностування та	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі. 	<i>Теоретичні питання: 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 35, 36, 37, 38,</i>

прогнозування процесу навчання мистецтва відповідно до сучасної освітньої парадигми	школі; <ul style="list-style-type: none"> • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60.
ПРН 7. Розробляти і впроваджувати зміст, форми, методи мистецької освіти в закладах освіти і культури, а також відповідних міжнародних організаціях і наукових установах; узагальнювати передовий педагогічний досвід, визначати стратегії і засоби забезпечення мистецько-освітньої діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання</i> 3, 4, 5, 21, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60. <i>Практичне завдання</i> 61,62.
ПРН 8. Володіти психолого-педагогічними основами побудови педагогічної взаємодії, застосовувати прийоми емоційної регуляції в організації навчально-виховного процесу	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання:</i> 13, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 51, 52, 54, 56, 59, 60. <i>Практичне завдання</i> 61,62
ПРН 9. Ураховувати специфіку художніх напрямів, стилів, жарів у вербальній і виконавській інтерпретації музичних творів	<ul style="list-style-type: none"> • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання:</i> 40, 41, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60. <i>Практичне завдання</i> 61,62
ПРН 10. Володіти основними прийомами техніки виконання музичного твору, інтегрувати складні виконавські уміння (інструментальні, вокальні, диригентські) у професійній діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> • Методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання:</i> 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55. <i>Практичне завдання</i> 61,62
ПРН 11. Виявляти творчий підхід у вирішенні професійних завдань, комплексних та інноваційних проблем, здійснюючи аналіз, оцінку та корегування мистецько-педагогічних явищ у сучасному просторі.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<i>Теоретичні питання:</i> 13, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 36, 37, 38, 43, 45, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60. <i>Практичне завдання</i> 61,62
ПРН 12. Формувати індивідуальний стиль науково-педагогічної та мистецько-творчої діяльності через самопізнання, самовдосконалення та самовиховання в освітньому	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; 	<i>Теоретичні питання:</i> 4, 13, 20, 21, 27, 28, 29, 38, 52,56, 57, 59. <i>Практичне завдання</i> 61,62

просторі	<ul style="list-style-type: none"> • постановка голосу. 	
ПРН 13. Відчувати й демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до мистецьких творів.	<ul style="list-style-type: none"> • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<p><i>Теоретичні питання: 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55.</i></p> <p><i>Практичне завдання 61,62</i></p>
ПРН 14. Креативно діяти в нестандартних ситуаціях, оцінювати їх, приймати доцільні рішення та нести за них відповідальність.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<p><i>Теоретичні питання: 10, 13, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 38, 50, 51, 52, 53, 54. 56, 57, 59.</i></p> <p><i>Практичне завдання 61,62</i></p>
ПРН 15. Здійснювати мистецьку, культурно-просвітницьку діяльність та оцінювати її ефективність з урахуванням соціокультурних умов.	<ul style="list-style-type: none"> • педагогіка вищої школи; • методика викладання музичного мистецтва у вищій школі; • основний музичний інструмент; • постановка голосу. 	<p><i>Теоретичні питання: 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55.</i></p> <p><i>Практичне завдання 61,62</i></p>

2. Критерії оцінювання результатів складання Атестаційного Екзамену

Сума набраних балів (за 100-бальною шкалою)	Значення оцінки	Рівень досягнення результатів навчання за Освітньою програмою Середня освіта (Музичне мистецтво)
90-100	відмінно	<p>Високий рівень досягнення програмних результатів навчання, що засвідчує безумовну готовність до професійної діяльності за фахом, до навчання за наступним рівнем вищої освіти.</p> <p>Студент повно й глибоко розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; усвідомлює значення понять і вільно володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє теоретичні твердження відповідними прикладами, власними спостереженнями; для вирішення практичного завдання правильно застосовує теоретичні знання; демонструє високий рівень знань, умінь та фахових навичок; уміє обґрунтовано, комплексно вирішувати поставлені завдання; послідовно, повно і логічно викладає матеріал; у викладенні теоретичного</p>

		матеріалу чи вирішенні практичних завдань може допустити дві – три неточності, які не впливають на правильність відповіді.
75-89	добре	<p>Достатній рівень досягнення програмних результатів навчання, який забезпечує готовність до професійної діяльності за фахом, до навчання за наступним рівнем вищої освіти.</p> <p>Студент достатньо повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміє значення термінів; теоретичні твердження правильно ілюструє прикладами, результатами особистих спостережень; у цілому правильно застосовує теоретичні знання у процесі виконання практичних завдань; уміє комплексно вирішувати поставлені проблеми, обґрунтувати власну думку; демонструє достатньо високий рівень знань, умінь та фахових навичок з методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; не припускається суттєвих помилок у викладенні матеріалу; допускає дві – три неточності в обґрунтуванні теоретичних положень чи при виконанні практичних завдань.</p>
60-74	задовільно	<p>Мінімально достатній для професійної діяльності за фахом та здобуття наступного ступеню вищої освіти рівень досягнення програмних результатів навчання.</p> <p>Студент не завжди точно розкриває зміст матеріалу; розуміє значення спеціальних термінів, але припускається помилок у їх вживанні; не завжди теоретичні твердження ілюструє відповідними прикладами; у процесі розв'язання практичних завдань не у повному обсязі використовує теоретичні знання; поставлені завдання вирішує фрагментарно; демонструє задовільний рівень знань, умінь та практичних навичок методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; припускається суттєвих помилок у вирішенні теоретичних і практичних завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.</p>
35-59	незадовільно	Рівень досягнення програмних результатів навчання є недостатнім для професійної

	діяльності за фахом, для навчання за наступним рівнем вищої освіти. Студент не розкриває зміст матеріалу, припускається суттєвих помилок у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може впоратися з поставленими практичними завданнями; не використовує теоретичні знання для вирішення практичних проблем; неспроможний пояснити, обґрунтувати власну думку; демонструє незадовільний рівень знань, умінь та практичних навичок з методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; припускається суттєвих помилок у всіх видах завдань.
0-34	Результати навчання відсутні.

3. Форма Атестаційного Екзамену

Атестаційний екзамен є комплексним і має комбіновану форму: усна відповідь, гра на музичному інструменті, виконання вокального твору під супровід концертмейстера

4. Структура Атестаційного Екзамену

Атестаційний екзамен проводиться за білетами, складеними відповідно до навчальних програм, за методикою, визначеною закладом вищої освіти.

Студентам пропонується 30 екзаменаційних білетів, кожен із яких містить 2 теоретичних питання та 2 практичних завдання:

- 1 – із педагогіки вищої школи
- 2 – із методики викладання музичного мистецтва у вищій школі;
- 3 – із основного музичного інструмента;
- 5 – із постановки голосу.

На підготовку студенти мають 40 хвилин, відповідь одного студента триває до 30 хвилин.

5. Порядок оцінювання результатів Атестаційного Екзамену

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється у комбінованій формі усного екзамену. Підсумкова оцінка відображає результат діяльності студента з опанування дисциплін.

Контроль здійснюється за шкалою навчального закладу (студент набирає 1-100 балів), відповідність яких подана в таблиці.

Підсумковий бал (ПБ) за відповідь студента на Атестаційному Екзамені є сумою балів, одержаних за відповідь на кожне окреме питання чи виконане завдання (Б1, Б2, Б3, Б.4).

Отже,

$$\text{ПБ} = \text{Б1} + \text{Б2} + \text{Б3} + \text{Б.4.}$$

Підсумковий бал переводиться у значення оцінки

Зміст оцінки	Оцінка відповіді на питання (виконання завдань) за 100-бальною шкалою				Оцінка за чотирибальною шкалою
	I питання	II питання	III питання	IV питання	
	Б1	Б2	Б3	Б4	
Високий рівень компетентності з незначними недоліками, які не мають принципового значення	25	25	25	25	відмінно
Високий рівень компетентності з деякими недоліками	22	22	22	22	добре
Добрий рівень компетентності	20	20	20	20	
Посередній рівень компетентності з недоліками, достатній для професійної діяльності	18	18	18	18	задовільно
Достатньо-мінімальний рівень компетентності, допустимий для професійної діяльності	15	15	15	15	
Наявні окремі елементи правильної відповіді. Низький рівень компетентності, недопустимий для професійної діяльності	9	9	9	9	незадовільно
Відсутні елементи правильної відповіді. Низький рівень компетентності, недопустимий для професійної діяльності	4	4	4	4	

6. Інформаційні джерела, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, дозволені для використання в процесі Атестаційного Екзамену

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене / С.У. Гончаренко. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 552 с.
2. Програми закладу вищої освіти з музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін.
3. Навчальні плани спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

7. Програмовий зміст Атестаційного Екзамену Педагогіки вищої школи Теоретичні питання

1. Визначте предмет і завдання педагогіки вищої школи.
2. Схарактеризуйте основні категорії педагогіки вищої школи
3. Поясніть зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
4. Визначте методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.
5. Схарактеризуйте наукові підходи до вивчення педагогічних явищ і процесів у вищій школі.
6. Розкрийте теоретичні засади побудови системи вищої освіти в Україні.
7. Охарактеризуйте методи науково-педагогічних досліджень у вищій школі.

8. Проаналізуйте основні завдання освітнього процесу у закладі вищої освіти.
 9. Схарактеризуйте закономірності і принципи освітнього процесу у вищій школі.
 10. Розкрийте сутність процесу навчання у вищій школі.
 11. Обґрунтуйте поняття дидактики вищої школи, охарактеризуйте її завдання.
 12. Проаналізуйте методи і засоби навчання у закладі вищої освіти.
 13. Розкрийте особливості організації самостійної роботи студента у закладі вищої освіти.
 14. Охарактеризуйте форми організації навчання у вищій школі.
 15. Розкрийте методiku організації та проведення лекцій у вищій школі.
 16. Розкрийте методiku організації та проведення практичних, семінарських та лабораторних занять у вищій школі.
 17. Схарактеризуйте сучасні технології навчання у закладі вищої освіти.
 18. Проаналізуйте особливості використання технічних засобів в освітньому процесі вищої школи.
 19. Розкрийте систему контролю й оцінювання знань, умінь і навичок студентів у ЗВО.
 20. Розкрийте сутність навчально-дослідної роботи студентів у закладі вищої освіти.
 21. Схарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів як складову фахової підготовки.
 22. Розкрийте зміст виховного процесу у вищій школі, схарактеризуйте його принципи.
 23. Схарактеризуйте основні напрями виховання студентів у процесі навчання та у позанавчальній діяльності.
 24. Схарактеризуйте методи, форми й засоби виховного впливу на особистість студента у закладі вищої освіти.
 25. Визначте шляхи формування студентського колективу у закладі вищої освіти.
 26. Розкрийте сутність виховної роботи куратора академічної групи у закладі вищої освіти.
 27. Поясніть роль самовиховання студента в умовах закладу вищої освіти.
 28. Визначте сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи.
 29. Схарактеризуйте педагогічну культуру викладача вищої школи.
 30. Проаналізуйте особливості організації навчання у закладах вищої освіти в провідних країнах світу.
- Методика викладання музичного мистецтва у вищій школі
31. Розкрийте мету, завдання і зміст курсу «Методика викладання музичного мистецтва у вищій школі».

32. Охарактеризуйте державну кадрову політику України в галузі освіти, розкрийте нормативно-правову базу та особливості професійної підготовки викладача музичних дисциплін.
33. Схарактеризуйте систему мистецької освіти в Україні.
34. Охарактеризуйте класифікацію предметів музичного циклу у закладах вищої освіти.
35. Розкрийте науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, викладача музичних дисциплін.
36. Визначте організаційні форми освітнього процесу у закладах вищої освіти. Дайте характеристику заняттям з музичних дисциплін.
37. Схарактеризуйте методи і прийоми організації аудиторної діяльності студентів у процесі опанування музичних дисциплін.
38. Схарактеризуйте самостійну роботу учнів і студентів як розвиток і самоорганізацію особистості.
39. Схарактеризуйте структуру навчально-методичного комплексу предметів музичного циклу.
40. Розкрийте значення робочої програми з музичної дисципліни для підготовки майбутнього вчителя та викладача освітнього закладу.
41. Дайте характеристику робочим програмам з музичних дисциплін.
42. Розкрийте форми та методи контролю професійно-методичної підготовки студентів, критерії їх оцінювання.
43. Схарактеризуйте особливості організації та проведення поточного, модульного та підсумкового контролів компетентностей майбутніх вчителів музичного мистецтва та викладачів музичних дисциплін.
44. Схарактеризуйте групові форми навчальної діяльності майбутнього вчителя та викладача музичного мистецтва.
45. Схарактеризуйте зміст музично-практичних дисциплін: основного музичного інструмента, постановки голосу, хорового диригування.
46. Розкрийте зміст музично-теоретичної дисципліни «Теорія музики і сольфеджіо».
47. Охарактеризуйте принципи ознайомлення з музично-теоретичними поняттями, їх загальнодидактичний характер.
48. Схарактеризуйте види роботи на заняттях з сольфеджіо
49. Розкрийте зміст музично-теоретичних дисциплін: історії музичного мистецтва, хороведства.
50. Визначте сутність інструментально-виконавської підготовки майбутніх фахівців.
51. Розкрийте специфіку індивідуального заняття з музичних дисциплін
52. Розкрийте сутність спілкування викладача зі студентом на індивідуальних заняттях з музичних дисциплін
53. Розкрийте основні форми роботи та структуру заняття з постановки голосу.

54. Доведіть специфіку заняття з хору. Розкрийте методи та прийоми роботи у хоровому класі.
55. Розкрийте сутність органічного поєднання навчального та позанавчального музичного виховання у підготовці майбутнього учителя музичного мистецтва.
56. Розкрийте дослідницький напрямок підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва та викладача музичних дисциплін
57. Розкрийте форми, напрями та принципи позааудиторної роботи з мистецької освіти.
58. Розкрийте планування масової та гурткової музично-виховної роботи.
59. Схарактеризуйте методіку організації художніх колективів та мистецьких об'єднань.
60. Розкрийте алгоритм підготовки позааудиторного музично-виховного заходу.

Практичні завдання

61. Виконання музичного твору на музичному інструменті.
62. Виконання вокального твору.

8.Методичні рекомендації

щодо підготовки і складання Атестаційного Екзамену

1. Визначте предмет і завдання педагогіки вищої школи.

Предмет, основні категорії, функції та завдання педагогіки вищої школи. Система педагогічних наук та зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Стан і тенденції розвитку педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Система освіти України, її структура. Гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу у вищій школі.

2. Схарактеризуйте основні категорії педагогіки вищої школи.

Базові категорії педагогіки вищої школи поділяються на 3 групи: методологічні, процесуальні, суттєві. Методологічні категорії: педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічна ідея, педагогічна закономірність, педагогічний принцип. До процесуальних категорій належать: виховання, навчання, освіта, розвиток і формування особистості, навчально-виховний процес. Суттєві категорії: мета, завдання і зміст виховання; професіограма спеціаліста, діяльність (викладача і студента); диференційований та індивідуальний підходи.

3. Поясніть зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.

Педагогіка вищої школи, як і загальна педагогіка, тісно пов'язана з іншими науками, об'єктом вивчення яких є людина. Найближче до педагогіки вищої школи стоять такі науки, як філософія освіти, психологія вищої школи, фізіологія і анатомія людини, семіотика, культурологія, соціологія, історія, етика, естетика, мистецтвознавство, генетика, кібернетика, медицина тощо.

4. Визначте методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.

Предмет і структура методології педагогіки вищої школи. Методологія в педагогічній науці. Рівні методологічного знання: філософський,

загальнонауковий, конкретнонауковий, технологічний. Методологічні підходи педагогіки вищої школи. Методи наукових досліджень педагогіки вищої школи.

5. *Схарактеризуйте наукові підходи до вивчення педагогічних явищ і процесів у вищій школі.*

Особистісно орієнтований підхід. Компетентнісний підхід. Діяльнісний підхід. Технологічний підхід. Аксіологічний підхід. Акмеологічний підхід. Синергетика в освітньому процесі.

6. *Розкрийте теоретичні засади побудови системи вищої освіти в Україні.*

Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні. Напрями вдосконалення вищої освіти. Структура системи вищої освіти в Україні.

7. *Охарактеризуйте методи науково-педагогічних досліджень у вищій школі.*

Метод науково-педагогічного дослідження. Методи теоретичного дослідження (аналіз і синтез, індукція і дедукція, систематизація, абстрагування, класифікація, моделювання тощо). Методи емпіричного дослідження (опитування, спостереження, експеримент тощо). Методи кількісного оброблення результатів (або математичні методи).

8. *Проаналізуйте основні завдання освітнього процесу у ЗВО.*

Поняття і структура освітнього процесу. Основні завдання освітнього процесу у вищій школі. Закономірності і принципи освітнього процесу у вищому навчальному закладі. Компоненти освітнього процесу у вищій школі.

9. *Схарактеризуйте закономірності і принципи освітнього процесу у вищій школі.*

Закономірності освітнього процесу. Принципи педагогічного процесу. Принцип суспільно-ціннісної цільової спрямованості освітнього процесу. Принцип поєднання педагогічного керівництва з організацією спільної діяльності. Принцип естетизації студентського життя. Принцип урахування індивідуальних особливостей студента. Принцип свідомості. Принцип активності, самодіяльності, креативності студентів. Принцип наочності. Принцип науковості. Принцип доступності.

10. *Розкрийте сутність процесу навчання у вищій школі.*

Процес навчання у вищій школі. Суб'єкти освітнього процесу.

11. *Обґрунтуйте поняття дидактики вищої школи, охарактеризуйте її завдання.*

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація освітнього процесу в ЗВО. Закони та закономірності навчання. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

12. *Проаналізуйте методи і засоби навчання у закладі вищої освіти..*

Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому навчальному закладі. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності. Прийоми навчання. Засіб навчання у ЗВО.

13. Розкрийте особливості організації самостійної роботи студента у закладі вищої освіти.

Самостійна навчально-пізнавальна робота студентів. Завдання самостійної роботи студентів. Сучасні методи й форми організації самостійної роботи студентів у ЗВО.

14. Охарактеризуйте форми організації навчання у вищій школі.

Загальна характеристика форм організації навчання у вищій школі. Лекції, методика їх підготовки і проведення. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення. Лабораторне заняття, методика його підготовки і проведення. Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів. Науково-дослідна робота студентів (НДРС). Навчальна і виробнича практика студентів.

15. Розкрийте методика організації та проведення лекцій у вищій школі.

Провідною формою організації процесу навчання у ЗВО є лекція. Дидактичні цілі лекцій. Види академічних лекцій: вступна; інформаційна; оглядова; настановна; підсумкова.

16. Розкрийте методика організації та проведення практичних, семінарських та лабораторних занять у вищій школі.

Практичне заняття – форма організації навчального процесу. Основна дидактична мета практичного заняття. Особливості організації семінарських занять. Лабораторне заняття. Вимоги до проведення лабораторних занять. Основні дидактичні цілі лабораторних робіт.

17. Схарактеризуйте сучасні технології навчання у закладі вищої освіти..

Зміст поняття «педагогічна технологія». Ігрові технології формування компетентностей студентів. Інтерактивні технології у ЗВО. Технології модульного навчання. Диференційоване навчання. Проблемні технології навчання. Дистанційні технології навчання майбутніх педагогів. Проектні технології.

18. Проаналізуйте особливості використання технічних засобів в освітньому процесі вищої школи.

Суть поняття «технічні засоби навчання»). Дидактична техніка (кіно-, діапроектори, телевізори), екранні посібники статичної проекції (діафільми, діапозитиви, транспаранти, дидактичні матеріали для епіпроекції), посібники динамічної проекції (кінофільми, кінофрагменти та ін.); фонопосібники (магнітофонні записи), відеозаписи, радіо- і телепередачі. Комп'ютерні засоби навчання. Функції технічних засобів навчання у освітньому процесі ЗВО.

19. Розкрийте систему контролю й оцінювання знань, умінь і навичок студентів у закладі вищої освіти.

Контроль як дидактичний засіб управління навчанням майбутніх учителів. Складові контролю за навчальною діяльністю студентів (перевірка (виявлення рівня знань, умінь і навичок); оцінювання (вимірювання рівня знань, умінь і навичок); облік (фіксація результатів у вигляді оцінок у журналі, заліковій книжці, екзаменаційній відомості). Головною метою контролю є визначення якості засвоєння студентами навчального матеріалу, ступеня відповідності умінь і навичок цілям і завданням навчального предмета.

20. *Розкрийте сутність навчально-дослідної роботи студентів у закладі вищої освіти.*

Зміст і характер науково-дослідної роботи студентів. Сучасні форми й методи організації навчально-дослідної роботи студентів у ЗВО.

21. *Схарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів як складову фахової підготовки.*

Напрями науково-дослідної діяльності студентів вищого закладу освіти (науково-дослідна робота як невід'ємний елемент навчального процесу, що належить до календарно-тематичних та навчальних планів, навчальних програм і є обов'язковою для всіх студентів; науково-дослідна робота, що здійснюється поза навчальним процесом у межах студентського науково-творчого товариства, у наукових гуртках, проблемних групах тощо; науково-організаційні заходи (конференції, конкурси, олімпіади тощо).

22. *Розкрийте зміст виховного процесу у вищій школі, схарактеризуйте його принципи.*

Мета і завдання виховання у ЗВО. Закономірності і принципи виховання. Методи, засоби й форми виховної роботи зі студентами. Самовиховання студентів в умовах вищих навчальних закладах.

23. *Схарактеризуйте основні напрями виховання студентів у процесі навчання та у позанавчальній діяльності.*

Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та у позанавчальній діяльності. Зміст і завдання національно-патріотичного виховання студентів. Розумове виховання майбутніх учителів. Зміст і завдання духовно-морального виховання студентської молоді. Естетичне виховання майбутніх педагогів. Фізичне виховання студентів.

24. *Схарактеризуйте методи, форми й засоби виховного впливу на особистість студента у закладі вищої освіти.*

Суть поняття «метод виховання». Прийом виховання. Засіб виховання. Класифікація методів виховання у ЗВО (формування свідомості, методи формування суспільної поведінки, методи стимулювання діяльності й поведінки, методи контролю й аналізу ефективності виховання).

25. *Визначте шляхи формування студентського колективу у закладі вищої освіти..*

Ознаки студентського колективу. Сучасні технології формування студентського колективу у ЗВО. Ознаки позитивного морально-психологічного мікроклімату у студентському колективі (достатня поінформованість кожного студента про загальну мету та завдання групи; довіра та висока вимогливість

один до одного; відповідальність кожного за справи групи; доброзичлива, ділова критика, вільне висловлювання своїх думок щодо справ групи; кожен член колективу забезпечує свою потребу в самореалізації, самоствердженні у своїй групі; кожний студент задоволений міжособистісним спілкуванням у групі, тобто її морально-психологічним мікрокліматом).

26. *Розкрийте сутність виховної роботи куратора академічної групи у закладі вищої освіти.*

Виховна робота в академічній групі. Функції і завдання куратора академічної групи. Методика виховної роботи куратора в академічній групі.

27. *Поясніть роль самовиховання студента в умовах закладу вищої освіти.*

Самовиховання – вищий етап виховного процесу, систематична й свідомо індивідуальна діяльність людини, спрямована на вироблення в собі бажаних фізичних, розумових, моральних, естетичних якостей, позитивних рис волі й характеру, усунення негативних звичок. Провідним компонентом змісту самовиховання є формування вольових і моральних якостей. Потреба у самовихованні – вища форма розвитку особистості.

28. *Визначте сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи.*

Вимоги до особистості викладача (усвідомлення свого громадянського обов'язку – виховання гідних громадян країни, висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства; досконале володіння своїм предметом; майстерне володіння методикою викладання, управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів; педагогічна вираженість; ерудованість; творчий підхід до справи.

29. *Схарактеризуйте педагогічну культуру викладача вищої школи.*

Педагогічна культура викладача. Педагогічна культура діалектично пов'язана з усіма елементами особистісної культури: моральною, естетичною, розумовою, правовою, політичною, екологічною та ін., оскільки вона є інтегральним показником інших видів культур, їх складовою і в той же час включає їх у себе.

30. *Проаналізуйте особливості організації навчання у закладах вищої освіти в провідних країн світу.*

Університетська педагогічна освіта у США. Підготовка педагогічних кадрів у сучасній Великобританії. Особливості організації навчання у закладах вищої освіти Франції.

31. *Розкрийте мету, завдання і зміст курсу «Методика викладання музичного мистецтва у вищій школі».*

Місце курсу у підготовці фахівця. Мета та завдання. Змісті професійної підготовки спеціаліста другого освітнього рівня як інтегрований підхід до методичного знання, який охоплює систему принципів, способів, алгоритмів, організаційних форм, методів і прийомів навчання музично-фахових дисциплін. Міждисциплінарні зв'язки з предметами музично-теоретичного (теорія музики і сольфеджіо, історія музичного мистецтва), музично-практичного (диригування,

музичний інструмент; постановка голосу, практикум зі шкільного репертуару), музично-педагогічного (методика музичного виховання, методика роботи з вокальними, народними, академічними, естрадними колективами) циклів.

32. Охарактеризуйте державну кадрову політику України в галузі освіти, розкрийте нормативно-правову базу та особливості професійної підготовки викладача музичного мистецтва.

Державна кадрова політика в галузі освіти. Нормативно-правова база та особливості професійної підготовки вчителя музичного мистецтва, викладача музичних дисциплін у закладах загальної середньої та вищої освіти та культури. Національна доктрина розвитку освіти, Закон «Про вищу освіту» (2015 р.), «Про середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту».

33. Схарактеризуйте систему мистецької освіти в Україні.

Мистецька освіта як соціально-економічний, культурний та духовний ресурс розвитку країни. Мистецька освіта – історична категорія. Мистецька освіта процес формування компетентностей. Загальна та фахова музична освіта.

34. Охарактеризуйте класифікацію предметів музичного циклу у вищих та спеціальних навчальних закладах.

Загальна класифікація предметів музичного циклу у вищих закладах освіти та спеціальних навчальних закладах: музично-теоретичні дисципліни (теорія музики і сольфеджіо, історія музичного мистецтва, аналіз музичних форм, гармонія, поліфонія, українська народна творчість та ін.); диригентсько-хорові дисципліни (диригування, хор, хорознавство, хорове аранжування тощо); музично-виконавські дисципліни (постановка голосу, основний музичний інструмент, додатковий музичний інструмент, оркестр з основами інструментовки та ін.); предмети, спрямовані на методичну підготовку майбутнього спеціаліста (методика музичного виховання в середній школі, практикум зі шкільного репертуару, методика роботи з вокальними, народними, академічними, естрадними колективами тощо).

35. Розкрийте науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, викладача музичних дисциплін

Науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, викладача музичних дисциплін: професіограма, навчальний план, робочий навчальний план, індивідуальний навчальний план студента (учня), навчальна програма, робоча навчальна програма.

36. Визначте організаційні форми освітнього процесу у закладах вищої освіти. Дайте характеристику заняттям з музичних дисциплін.

Організаційні форми освітнього процесу у закладах вищої освіти та спеціальних навчальних закладах: лекції та їхні види; практичні роботи з теоретичних дисциплін, схожість і відмінність між ними; специфіка практичних занять з музичних дисциплін; консультація; індивідуальна робота; науково-дослідна робота студентів, виробнича практика; самостійна робота студентів під керівництвом викладача тощо.

37. Схарактеризуйте методи і прийоми організації аудиторної діяльності студентів у процесі опанування музичних дисциплін.

Вибір сучасних технологій професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, а також методів і прийомів організації аудиторної та самостійної діяльності студентів (ділові ігри; перегляд і аналіз відеофільмів уроків музики та позакласних заходів кращих учителів; комп'ютерні, ігрові, проблемно-евристичні, проектні, інтерактивні, сугестивні, здоров'язбережувальні педагогічні технології; мікрОВикладання; творчі завдання; компаративний аналіз різноманітних підходів, систем, методик загальної музичної освіти і виховання; психотерапевтичні методи тощо.

38. Схарактеризуйте самостійну роботу учнів і студентів як розвиток і самоорганізацію особистості.

Самостійна робота як творча діяльність студента під управлінням викладача, як засіб організації та виконання визначеної пізнавальної діяльності; як умова самоорганізації і самодисципліни в оволодінні методами пізнавальної діяльності; як зброя педагогічного керівництва і управління самостійною пізнавальною діяльністю в процесі навчання. Класифікація самостійної роботи студентів: за місцем і часом, за рівнем обов'язковості, за рівнем прояву творчості. Дидактичні функції самостійної роботи: закріплення знань, умінь та навичок, виконання індивідуальних спостережень; підготовка навчальних посібників. Вимоги до завдань для самостійної роботи. Роль викладачів і кафедри в організації самостійної роботи студентів допомогти студенту в придбанні навичок самостійної роботи забезпечити необхідний контроль за самостійним вивченням студентами навчального матеріалу.

39. Схарактеризуйте структуру навчально-методичного комплексу предметів музичного циклу.

Навчально-методичний комплекс дисципліни як сукупність нормативних, навчально-методичних та програмних матеріалів із конкретної дисципліни. Структура навчально-методичного комплексу дисципліни: титульний аркуш, зміст НМКД, нормативні документи (робочу навчальну програму, конспекти лекцій, методичні вказівки (рекомендації) до проведення лабораторних/практичних/семінарських занять та самостійної роботи студентів); матеріали щодо контролю студентів (завдання (тести) для поточного (модульного) контролю знань студентів, питання (завдання) до семестрового контролю з навчальної дисципліни, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, комплексна контрольна робота (ККР)/ректорська контрольна робота (РКР).

40. Розкрийте значення робочої програми з музичної дисципліни для підготовки майбутнього вчителя та викладача освітнього закладу.

Робоча програма музичної дисципліни як основний документ, який регламентує, мету, завдання, зміст дисципліни, організацію освітнього процесу, форми навчальних занять, підходи та вимоги до контролю знань студентів. Визначення методологічних засад програми.

41. Дайте характеристику робочим програмам з музичних дисциплін.

Робоча програма навчальної дисципліни як нормативний документ

Університету, який регламентує підготовку здобувачів вищої освіти в Університеті. Складові робочої програми навчальної дисципліни: опис навчальної дисципліни; мета і завдання навчальної дисципліни; тематичний план дисципліни; структуру та змістові модулі навчальної дисципліни; теми практичних/семінарських/лабораторних занять; теми для самостійної роботи; перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань (за наявності); методи навчання і контролю; розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти; шкала оцінювання успішності студентів; методичне забезпечення; інформаційне забезпечення; перелік рекомендованої літератури кафебри.

Своєрідність робочої програми з індивідуальних музичних дисциплін.

42. Розкрийте форми та методи контролю професійно-методичної підготовки студентів, критерії їх оцінювання.

Форми семестрового контролю: залік та екзамен.

Методи контролю: експрес-тестування, фронтальне й індивідуальне опитування; оцінювання якості виконання індивідуальних навчально-дослідних, творчих і науково-методичних завдань; взаємооцінювання; індивідуальна та колективна оцінка мікрОВикладання, в тому числі й незалежними студентами-експертами; проведення комплексних контрольних робіт; визначення рейтингу кожного студента за шкалами оцінювання; використання індивідуальних залікових паспортів тощо.

Критерії контролю: здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; аналізувати й оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень; викладати матеріал логічно, послідовно. Основа критеріїв – повнота й правильність виконання завдань.

43. Схарактеризуйте особливості організації та проведення поточного, модульного та підсумкового контролів компетентностей майбутніх викладачів музичного мистецтва та викладачів музичних дисциплін.

Характеристика поточного контролю. Види поточного контролю: тести, практичні ситуаційні задачі, індивідуальне або групове опитування, індивідуальні завдання тощо. Форма поточного контролю: усна, письмова. Модульний контроль як різновид контрольних заходів, який проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах. Семестровий контроль. Вид семестрового контролю.

44. Схарактеризуйте групові форми навчальної діяльності майбутнього вчителя та викладача музичних дисциплін.

Групова форма організації навчальної діяльності як форма організації навчання у малих групах студентів. Ознаки групи: спільна мета, спільний пошук рішень, індивідуальне виконання підзавдань, обговорення результатів та індивідуального внеску кожного у групі, підтримка та координація з боку викладача. Основні завдання роботи групи: комунікативно-розвивальні, конкретно-пізнавальні, соціально-орієнтовані. Загальна технологія застосування групових форм навчальної діяльності: підготовчий етап, формування груп та виконання завдань, заключний етап.

45. Схарактеризуйте зміст музично-практичних дисциплін: основного музичного інструмента, постановки голосу, хорового диригування.

Зміст дисципліни «Основний музичний інструмент»: розширення та накопичення музично-естетичного кругозору, ознайомлення з основними принципами, правилами і прийомами формування музичного репертуару, удосконалення теоретичних знань та практичних умінь і навичок гри на інструменті, методика пошуку художнього образу, його творче вирішення засобами музичної виразності, готовність до публічних виступів: технічний та психологічний аспекти. Зміст дисципліни «Постановка голосу»: будову і роботу голосового апарату, характеристики співацьких голосів та їх класифікації, процес співацького голосоутворення, робота артикуляційного апарату, гігієна та охорона голосу, підготовка до публічних виступів. Зміст дисципліни «Хорове диригування»: теоретичні та практичні основи курсу; диригування у простих та складних метрах; застосування штрихів; диригування в повільних, помірних та швидких темпах; диригування різних за змістом, характером, стилем, формою і фактурою хорових творів; диригування дитячих пісень.

46. Розкрийте зміст музично-теоретичної дисципліни «Теорія музики і сольфеджіо».

Характеристика «Теорії музики і сольфеджіо» – інтегрованого курсу, який передбачає вивчення складових теорії музики (елементарної теорії музики, гармонії, поліфонії, аналізу музичних творів, сольфеджіо).

Предмет вивчення дисципліни – музична мова та теоретичні положення музичного мистецтва.

47. Охарактеризуйте принципи ознайомлення з музично-теоретичними поняттями, їх загальнодидактичний характер.

Характеристика принципів ознайомлення з музично-теоретичними поняттями на музично-теоретичних заняттях: принципи: наочності; науковості; зв'язку теорії з практикою; свідомості й активності; систематичності й послідовності; доступності; єдності музично-теоретичної освіти з музично-слуховим вихованням; принцип культуровідповідності (залучення зразків української народної творчості, української та зарубіжної музики як ілюстративного музичного матеріалу).

48. Схарактеризуйте види роботи на заняттях з сольфеджіо.

Види роботи: читання творів з аркуша; сольфеджування; транспонування; виконання напам'ять; вокальне ансамблеве виконання; запис музичного тексту по слуху; відтворення на слух чи імпровізації мелодії й акомпанементу; слуховий аналіз музичної мови.

49. Розкрийте зміст музично-теоретичних дисциплін: історії музичного мистецтва, хорознавства.

Історія українського та зарубіжного музичного мистецтва. Історичні витоки. Історичні періоди становлення та розвитку. Музична культура різних країн та націй. Жанрово-тематична характеристика музичного мистецтва.

Хорознавство. Виховне значення та етапи розвитку вітчизняного хорового мистецтва. Жанрові і художньо-виконавські особливості хорового співу. Характеристика співацьких голосів і хорових партій. Дитячий голос і його охорона. Основні елементи вокально-хорової техніки. Співацьке дихання. Звукоутворення. Дикція. Звуковедення. Стрій. Ансамбль. Динаміка. Ритм. Темп. Організація і функціонування хорового колективу.

50. Визначте сутність інструментально-виконавської підготовки майбутніх фахівців.

Мета і завдання інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та викладачів музичних дисциплін. Використання нових технологій у грі на інструменті. Методичні прийоми подолання технічних труднощів при грі на інструменті (метод зупинок, збільшення та зменшення темпу, обмін між руками, методи накопичення тощо). Методика роботи над технікою гри на фортепіано Методика навчання гри на баяні або акордеоні.

51. Розкрийте специфіку індивідуального заняття з музичних дисциплін.

Індивідуальні практичні заняття з музичних дисциплін у закладах вищої освіти як форма проведення практичної роботи, у ході якої відбувається здійснення цілеспрямованих дій для формування й удосконалення вмінь і навичок володіння музичним інструментом, голосовим апаратом та диригентським жестом, які необхідні для професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва та викладача музичних дисциплін. Специфіка проведення індивідуальних музичних занять. Їх планування. Своєрідність робочої програми з індивідуальних музичних дисциплін, врахування підготовки кожного студента, його рівня розвитку музичних здібностей, швидкості засвоєння матеріалу.

52. Розкрийте сутність спілкування викладача зі студентом на індивідуальних заняттях з музичних дисциплін.

Педагогічне спілкування. Функції викладача: врахування індивідуальних характеристик студента при укладанні робочої програми та добору репертуару; здійснення об'єктивного аналізу досягнень і недоліків майбутнього фахівця; передбачення динаміки просування майбутнього фахівця у навчанні і стан його навченості через певний проміжок часу; добір оптимального темпу навчання; доброзичливе ставлення до студента.

53. Розкрийте основні форми роботи та структуру заняття з постановки голосу.

Характеристика основних форм роботи: виклад теоретичного матеріалу, виконання інструктивного вокального матеріалу на фортепіано, опанування вокальних вправ під керівництвом викладача і самостійно, художнє виконання вокальних творів, практична реалізація теоретичних положень курсу у формі особистого концерту викладача та студента. Структура заняття з постановки голосу: розспівування, спів вокалізів, робота над вокальним твором, читка з листа.

Специфіка співу по нотах, виконання різноманітних вправ і завдань, музичні диктанти (усні, зорові, слухові, ритмічні, мелодичні), музично-творча імпровізація.

54. Доведіть специфіку заняття з хору. Розкрийте методи та прийоми роботи у хорovому класі.

Напрями діяльності: засвоєння вокально-технічної сторони, створення художнього образу засобами музичної виразності. Форми роботи хорovого колективу: індивідуальна, групова, загально-хорova робота. Принципи роботи з хором: послідовності, осмислення, засвоєння і узагальнення. Взаємодія диригента з учасниками колективу. Концертний виступ як специфічна форма художньої діяльності хорovого колективу.

55. Розкрийте сутність органічного поєднання навчального та позанавчального музичного виховання у підготовці майбутнього учителя музичного мистецтва.

Органічне поєднання навчального та позанавчального музичного виховання. Специфіка позакласної (позааудиторної), позашкільної музично-виховної роботи з учнями та студентами у різних закладах освіти та культури (у групах продовженого дня, в різнопрофільних класах, у школах нового типу, у спеціалізованих школах, у будинках культури та палацах дитячої творчості тощо).

56. Розкрийте дослідницький напрямок підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва та викладача музичних дисциплін.

Мета та завдання науково-дослідницької діяльності студентів. Основні напрями дослідницької роботи студентів: науково-дослідницька робота, що є невід'ємним елементом навчального процесу і входить до календарно-тематичних та навчальних планів, навчальних програм як обов'язкова для всіх студентів; науково-дослідницька робота, що здійснюється поза навчальним процесом – у гуртках, проблемних групах (лабораторіях), перекладацьких та інформаційних студіях, фольклорних експедиціях та ін.; науково-організаційні заходи.

57. Розкрийте форми, напрями та принципи позааудиторної роботи з мистецької освіти.

Форми позааудиторної роботи з мистецької освіти: навчальні, ігрові, змагальні, індивідуальні, групові. Напрями позааудиторної роботи з мистецької освіти: музичні, літературні, хорові, театральні, хореографічні тощо. Принципи позааудиторної роботи: особистісно-орієнтований підхід; активності і самостійності; соціокультурної адекватності, багатоманітності і варіативності; безперервності і послідовності.

58. Розкрийте планування масової та гурткової музично-виховної роботи.

Призначення плану масової та гурткової роботи. План як документ, що вказує змістовні орієнтири музичної діяльності, визначає її порядок, об'єм, часові межі. Функції плану: визначальна, прогнозувальна, координаційна, контрольна. Вимоги до плану: зорієнтованість плану на реалізацію потреб

особистості; інтегративність; зв'язок планованої роботи з культурним життям суспільства; комплексність плану, що передбачає варіативність змісту і форм роботи; спадкоємність змісту і форм музично-виховної роботи; конкретність, доцільність; реальність плану, що враховує можливості кожного учасника. Загальний алгоритм планування музично-виховної роботи.

59. *Схарактеризуйте методика організації художніх колективів та мистецьких об'єднань.*

Методика організації художніх колективів (інструментальних, хорових, фольклорних, музично-драматичних) та мистецьких об'єднань (за інтересами, асоціацій, товариств тощо). Зміст організації діяльності: цілепокладання, визначення мети та засобів її досягнення; адміністративне управління, формування керівних органів, розподіл завдань між учасниками колективу; узгодженість їхніх дій та контроль за виконанням рішень; творча діяльність, продуктивність діяльності колективу, застосування різних форм морального стимулювання поряд із заохоченням.

60. *Розкрийте алгоритм підготовки позааудиторного музично-виховного заходу.*

Алгоритм підготовки музично-виховного заходу. Етапи підготовки. Специфіка музичного оформлення масових музично-виховних заходів.

9. Джерела інформації, рекомендовані

до використання в ході підготовки до Атестаційного Екзамену

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене / С.У. Гончаренко. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.

2. Навчальні плани спеціальності (предметної спеціальності) 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

3. Робочі програми закладу вищої освіти з музичних дисциплін.

4. Робочі програми виробничих та навчальних практик

Методика викладання музичного мистецтва у вищій школі

Основні

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М.: Высшая школа, 1991.

2. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей : навч. посібн. / Я.С. Кушка. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. – 288 с.

3. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л.М. Масол; АПН України; Інститут проблем виховання. – К. : Промінь, 2006. – 432 с.

4. Основи викладання мистецьких дисциплін: Навч. посібник / за заг. ред. О.П. Рудницької. – К.: ІЗМН, 1998.

5. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г.М. Падалка. – К. : Освіта України, 2010. – 274 с.

6. Сорока Г. І. Організація виховної роботи: планування, аналіз, методичне забезпечення / Г. І. Сорока. – Х. : Основа, 2005. – 128 с.

7. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посібн. – Тернопіль.: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.

8. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посібн. / О.П. Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.

Додаткові

1. Алексеев А.Д. Методика обучения игре на фортепиано. – М., 1978.

2. Кондрашова Л. В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008 – 187 с.

3. Лещенко М.П. Зарубіжні технології підготовки учителів до естетичного виховання. – 2-е вид., доп. – К.: ІПППО, 1996.

4. Падалка Г.М. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти. – Херсон, 1995.

5. Рудницька О.П. Сприйняття музики і педагогічна культура вчителя. – К., 1992.

Педагогіка вищої школи

Основні:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи / С.С. Вітвицька. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.

3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи / А.І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.

4. Лекції з педагогіки вищої школи / За ред. В.І. Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.

5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи / В. Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

6. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / За ред. З. Н. Курлянд – К.: Знання, 2005. – 400 с.

7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи / М.М. Фіцула. – К. : Альмаматер, 2006. – 268 с.

Додаткові:

1. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя. – Т. : Богдан. – 2004. – 384 с.

2. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навч. посібник / За ред.. академіка АПН України О.Г. Мороза. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – 337 с.

3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В.М. Нагаєв. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Основний музичний інструмент

Фортепіано

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано / Алексеев А. Д. – изд. 4-е. – М. : Музыка, 1978. – 180 с.
2. Баренбойм Л.А. Путь к музицированию / Баренбойм Л.А. – Л. : Музыка, 1979. – 280 с.
3. Браудо И. Артикуляция / Браудо И. – М. : Музыка, 1961. – 176 с.
4. Голубовская Н. О музыкальном исполнительстве / Голубовская Н. – Л. : Музыка, 1985. – 400 с.
5. Либерман Е. Работа над фортепианной техникой / Либерман Е. – М. : Музыка, 1971. – 224 с.
6. Маккинон Л. Игра наизусть / Маккинон Л. – Л. : Музыка, 1967. – 306 с.
7. Малинковская А. Фортепианно-исполнительское интонирование / Малинковская А. – М. : Музыка, 1990. – 191 с.
8. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры: Записки педагога / Нейгауз Г. Г. – 5-е изд. – М. : Музыка, 1988. – 240 с.
9. Фейнберг С. Е. Пианизм как искусство / Фейнберг С.Е. – изд. 2-е доп. – М. : Музыка, 1969. – 609 с.
10. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано : учебн. / Цыпин Г.М. – М. : Просвещение, 1984. – 176 с.
11. Шмидт-Шкловская А. О воспитании пианистических навыков / Шмидт-Шкловская А. – Л. : Музыка, 1985. – 70 с.

Баян / акордеон

1. Денисов О. Популярні мелодії для баяна або акордеона / Денисов О., Угринович В. – Вип. І. – К. : Муз. Україна, 1988. – 117 с.
2. Мясков К. Дитячий альбом для баяна / Мясков К. – К.: Музична Україна, 1991. – 103 с.
3. Різоль М. 100 українських народних пісень і танців для баяна / Різоль М. – К.: Муз. Україна, 1991. – 205 с.
4. Українські народні танці в обробці для баяна / упор. Різоль М. – К. : Муз. Україна, 1993. – 47 с.
5. Чапкій С. Альбом баяніста / Чапкій С. – К. : Муз. Україна, 1967. – 88 с.
6. Чапкій С. Етюд для баяна / Чапкій С. – К. : Муз. Україна, 1967. – 62 с.

Постановка голосу

1. Дюпре Ж.-Л. Искусство пения. Полный курс: теория и практика, включающая сольфеджио, вокализы и мелодические этюды / Дюпре Ж.-Л. – М.: Лань. Планета музыки, 2014. – 288 с.
2. Каркина С. В. Интерпретация литературно-поэтического текста в музыкальном произведении : учебн. Пособ. [для студентов ср. и высш. учеб. заведений муз.-пед. специальностей, преподавателей музыки] / Каркина С. В. – Казань : К(П)ФУ, 2011. – 52 с.
3. Ламперти Ф. Искусство пения (L'artedelcanto). По классическим преданиям. Технические правила и советы ученикам и артистам : учебное пособие / Ламперти Ф. – изд. 2-е, испр. – М.: Лань. Планета музыки, 2009. – 192 с.
4. Плужников К. И. Вокальное искусство : учебное пособие / Плужников К. И. – СПб. : Лань. Планета музыки, 2013. – 112 с.

